

Kollektivtrafikkens museumsutvikling

Fra tradisjonelt sporveismuseum til morgendagens opplevelsessenter?

Strategiforum – 28. februar 2013

Ruter#

bakgrunn

- Bakgrunn og historie
- Prosjektets mandat
- Overordnede mål

status

- Status – profesjonalisering
- Status – opplevelsessenter

veien videre

- Samarbeid – internt
- Samarbeid – eksternt
- Videre fremdrift

Hovedmålet med fase 2 er å detaljere konseptet, etablere samarbeid, skape støtte for prosjektet og legge til rette for å profesjonalisere museumsdriften.

BAKGRUNN OG HISTORIE

- Prosjektets fase 1 ble startet i februar 2012 og avsluttet i juni. Status ble forrige gang rapportert i strategiforum 12. april 2012.
- Resultatet fra dette forprosjektet – et overordnet konsept for opplevelsessenter – ble presentert for strategisk ledermøte 6. august 2012 og Ruters styre ble orientert 6. september. Positive tilbakemeldinger fra begge disse lå til grunn for å iverksette fase 2.
- Fase 2 har til hensikt å videreføre arbeidet fra forprosjektet, følge opp anbefalingene, sondere interessen for, og støtten til prosjektet blant aktører utenfor kollektivtrafikkfamilien, samt detaljere konseptet slik at det kan utarbeides et beslutningsgrunnlag for Ruters styre og eventuelt andre involverte samarbeidspartnere for videre fremdrift.

Prosjektets mandat er å profesjonalisere dagens museumsdrift samt utvikle et konsept til opplevelsessenter for kollektivtrafikk.

PROSJEKTETS MANDAT – HVA SKAL VI LAGE?

Profesjonalisering av museumsdriften

- Formalisere og profesjonalisere veterankjøringen
- Formalisere organiseringen av museumsdriften og engasjementet rundt forvaltning av sporveishistorien.
- Avklare eierskap til historisk materiell og sørge for et stabilt og langsiktig eierforhold.
- Profesjonalisere museumsdriften og bygge en organisasjon til opplevelsessenteret.

Utvikle opplevelsessenter

- Utvikle og etablere et helt nytt opplevelsessenter for kollektivtrafikk.
  - Senteret vil ha flerbruksmuligheter, slik som kurs- og konferansefasiliteter.
  - Senteret kan kombineres med kontorlokaler eller annen næringsvirksomhet.

Overordnet konseptbeskrivelse

1

Nytt opplevelsessenter med sentral beliggenhet og flerbruksmuligheter.

2

Veterantrikk fra Bjørvika, via Vippetangen til Frognerparken og Majorstuen.

3

Base for rullende museumsmateriell i en oppgradert Vognhall 5 på Majorstuen.

Visjonen er å skape et opplevelsessenter for kollektivtrafikk som blir en av Oslos viktigste attraksjoner og en tydelig del av byens identitet.

HVA VIL VI? - IDEER TIL NYTT OPPLEVELSESSENTER

Visjon:	Vi skal bygge et opplevelsessenter for kollektivtrafikk som blir én av Oslos viktigste attraksjoner og en tydelig del av byens identitet.
Formål:	Opplevelsessenteret skal være en arena som <u>dokumenterer og formidler</u> kollektivtrafikkens historie, <u>fremmer</u> kollektivtrafikkens rolle i dagens bybilde, samt er <u>et utstillingsvindu</u> for fremtidig utvikling av kollektivtilbudet
Mål og ambisjoner:	<ul style="list-style-type: none"> • Opplevelsessenteret og tilhørende aktiviteter skal være lett tilgjengelig og godt synlig i bybildet. • Senteret skal være en populær møteplass. • Senteret skal ha minst 100 000 årlig besøkende.
Konsept:	<ul style="list-style-type: none"> • Interaktivt opplevelsessenter som favner både fortid, nåtid og fremtid • En arena for positiv publikumskommunikasjon for alle involverte parter • En selvstendig organisasjon med høy faglig kompetanse, integritet og profesjonell formidling • Muligheter for kjøring med museets rullende materiell • Sentralt beliggende lokaler med moderne publikumsfasiliteter og flerbruksmuligheter • Senteret skal invitere til samarbeid med andre relaterte museer og organisasjoner • En representasjonsarena for hele kollektivtrafikkfamilien
Målgruppe:	Hele regionens befolkning samt norske og utenlandske turister. Spesielt fokus på barn og ungdom.
Faglig fokus	Materiell og historier knyttet til alle typer kollektivtransport i hovedstadsregionen. Nasjonalt faglig museumsansvar for kollektivtrafikk vurderes på sikt.

Opplevelsessenteret vil bidra til å skape begeistring og engasjement gjennom formidling av unike opplevelser.

OPPLEVELSESENTERETS OVERORDNEDE MÅL

Opplevelsessenterets overordnede mål

1. Sette kollektivtrafikken på dagsorden og involvere publikum gjennom en ny og positiv kanal.
2. Bedre kunnskap og forståelse blant publikum.
3. Gi publikum tilgang til en felles kulturarv.
4. God og forsvarlig forvaltning av samfunnsansvaret som ligger i kollektivtrafikkens historie, samtid og fremtid.
5. En naturlig og samlende arena for kommunikasjon og samarbeid, både med interne og eksterne aktører.
6. En ny kanal for markedsføring og identitetsbygging.
7. Økt entusiasme og engasjement rundt kollektivtrafikk.
8. Bedre omdømme og økt selvtillit i kollektivtrafikkfamilien.
9. Gjøre kollektivtrafikken mer synlig og attraktiv for potensielt nye medarbeidere.
10. Bidra til å skape undring og refleksjon, begeistring og engasjement gjennom formidling av unike opplevelser.

Effektmål

Fornøyde kunder

Sterk markedsposisjon

Attraktive arbeidsplasser

bakgrunn

- Bakgrunn og historie
- Prosjektets mandat
- Overordnede mål

status

- Status – profesjonalisering
- Status – opplevelsessenter

veien videre

- Samarbeid – internt
- Samarbeid – eksternt
- Videre fremdrift

Ruter overtok driften av Sporveismuseet i januar som en midlertidig løsning frem til en selvstendig driftsorganisasjon er etableres.

STATUS FEBRUAR 2013 – DETALJER (1/2)

Profesjonalisering – utvikling av dagens museumsdrift:

- **Midlertidig driftsmodell – Ruter overtok driften av Sporveismuseet i sitt navn fra 1.1.2013.**
  - Hovedmotivasjon: avgiftsmessig optimering. Mva-fradrag for drift- og leiekostnader.
  - Avtalen gjelder til 31.12.2014, eller til ny driftsmodell er etablert.
  - Lokaltrafikkhistorisk forening leverer driftstjenester
- **Organisering av veterankjøring:**
  - Oppgaver og involverte aktører kartlagt.
  - Ambisjonsnivå for 2013 definert.
  - Organisering og gjennomføring av kjørevirksomheten under utvikling.
- **Eierskap til samlingen**
  - Utredelse om stiftelse som organisasjonsform og hvorvidt den er egnet som eierorganisasjon for museumssamlingen utarbeidet.
  - Diskusjon rundt eierstiftelsens oppgaver og eventuelt ansvar startet.
- **Verneplan**
  - Forstudie til verneplan utarbeidet. Prosjektplan for gjennomføringen opprettet.
  - Inngår som en del av profesjonaliseringen.

Riverside Museum har realisert mange liknende ambisjoner som for opplevelsessenteret og er en god referanse for erfaringsoverføring.

STATUS FEBRUAR 2013 – DETALJER (2/2)

Utvikling av opplevelsessenteret

- **Samarbeid med NTM der målet er å utvikle et felles konsept for opplevelsessenter og kulturarena for vitenskap**
  - Innledende samarbeidsmøter avholdt.
  - Prosjektdefinisjon utarbeidet.
  - Forslag til samarbeidsavtale foreligger.
- **Lokalisering**
  - Møte med eiendomsutviklere for vurdering av mulige tomter avholdt.
  - Leiekontrakt for VH5 forlenget til februar 2014.
  - Dialog med Oslo kommune om langsiktig leieavtale i VH5 samt mulig lokalisering av opplevelsessenteret opprettet.
- **Erfaringsinnhenting**
  - Befaring på Rockheim og møte med Museene i Sør-Trøndelag avholdt i november.
  - Møte med Riverside Museum of Transport and Travel, Glasgow, gjennomført 25. januar.

Foto: Rockheim, Riverside Museum

bakgrunn

- Bakgrunn og historie
- Prosjektets mandat
- Overordnede mål

status

- Status – profesjonalisering
- Status – opplevelsessenter

veien videre

- Samarbeid – internt
- Samarbeid – eksternt
- Videre fremdrift

God forvaltning av kollektivtrafikkens historie og positiv interaksjon med publikum gjennom opplevelsessenteret vil bidra til å gjøre kollektivtrafikken mer konkurransedyktig.

SAMARBEID – INTERNT I KOLLEKTIVTRAFIKKFAMILIEN

Overordnede mål – Hva kan vi oppnå sammen?

1. Sette kollektivtrafikken på dagsorden og involvere publikum gjennom en ny og positiv kanal.
2. Bedre kunnskap og forståelse blant publikum.
3. Gi publikum tilgang til en felles kulturarv.
4. God og forsvarlig forvaltning av samfunnsansvaret som ligger i kollektivtrafikkens historie, samtid og fremtid.
5. En naturlig og samlende arena for kommunikasjon og samarbeid, både med interne og eksterne aktører.
6. En ny kanal for markedsføring og identitetsbygging.
7. Økt entusiasme og engasjement rundt kollektivtrafikk.
8. Bedre omdømme og økt selvtillit i kollektivtrafikkfamilien.
9. Gjøre kollektivtrafikken mer synlig og attraktiv for potensielt nye medarbeidere.
10. Bidra til å skape undring og refleksjon, begeistring og engasjement gjennom formidling av unike opplevelser.

Hvorfor er samarbeid viktig?

- Satsningen har større tyngde overfor eksterne aktører dersom kollektivtrafikkfamilien står samlet.
- Nødvendig med felles innsats for å tilby veterankjøring.
- Prosjektet i seg selv vil ha en samlende effekt og bidra til å bedre samspillet i kollektivtrafikkfamilien.
- Felles interesse i å nå målene som er satt.

Hva skal til?

- Engasjement fra hele kollektivtrafikkfamilien
- Forankring i de respektive organisasjonene
- Medvirkning for å sørge for et best mulig produkt.
- Forpliktelse til å bidra i satsningen

Bred forankring og eierskapsfølelse er en viktig suksessfaktor for prosjektet og opplevelsessenteret.

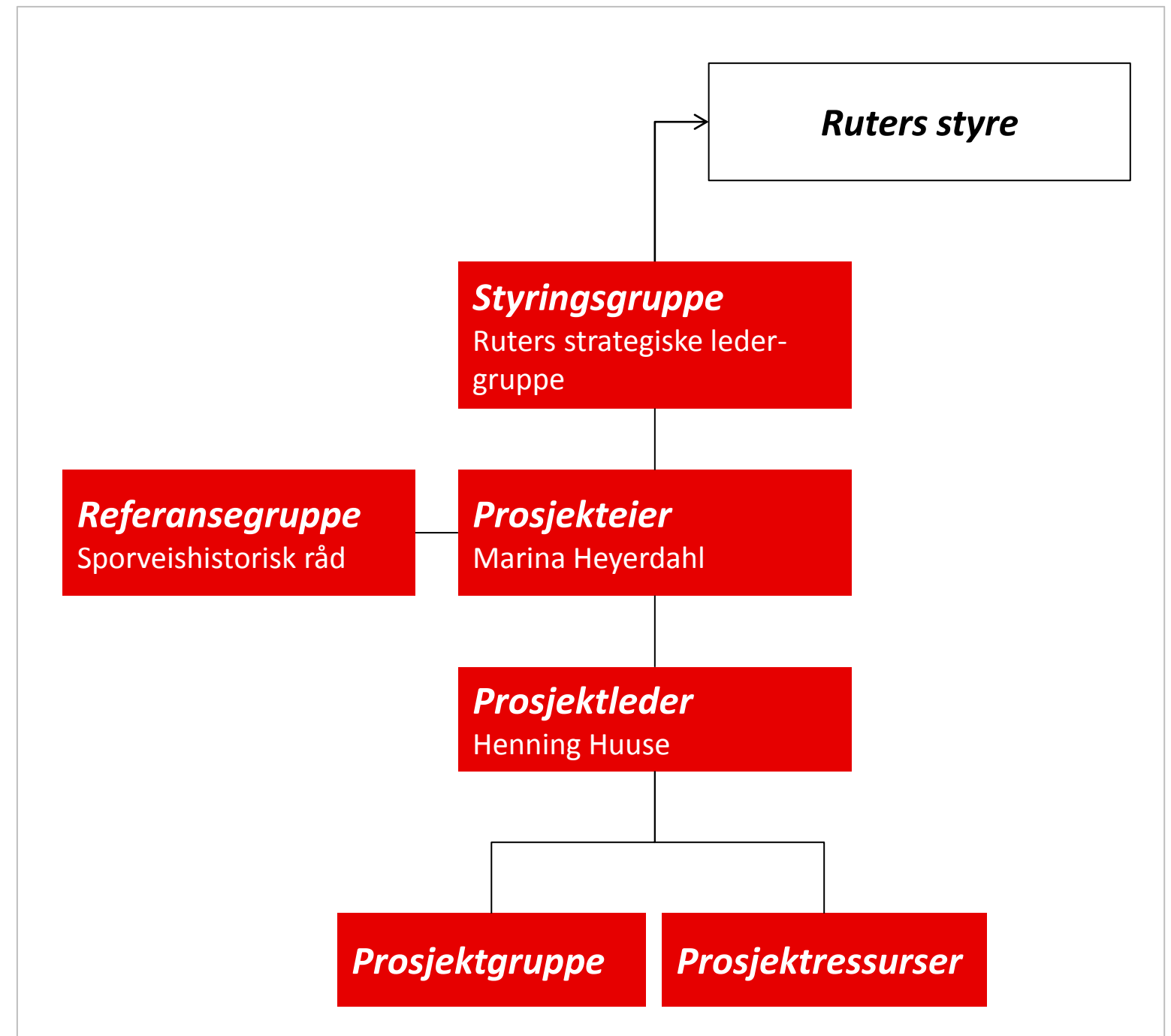
SAMARBEID – INTERNT I KOLLEKTIVTRAFIKKFAMILIEN

Forslag til tiltak

- Revurdere sammensetningen i styringsgruppen
- Direkte inkludering av nøkkelpersoner i forbindelse med veterankjøring

Hvordan oppnå:

- At hele kollektivtrafikkfamilien tar eierskap i prosjektet og bidrar til å etablere opplevelsessenteret?
- God informasjonsflyt ut til, og internt i de respektive organisasjonene?
- Engasjement internt i de respektive selskapene?

Medlemmer av strategiforum inviteres til å delta i prosjektets styringsgruppe

DELTAKELSE I STYRINGSGRUPPEN

Invitasjon

Invitasjon

Prosjektet inviterer herved deltakere fra Strategiforum til å gå inn i og styrke prosjektets styringsgruppe. Et sentralt tema for prosjektet er bred forankring og engasjement fra hele kollektivtrafikkfamilien. Vi ønsker at dette gjenspeiles i styringsgruppen.

Styringsgruppens mandat

Styringsgruppen har det faglige og administrative ansvaret for prosjektet og en formell funksjon som bindeledd mellom prosjekteier og Ruters styre. Gruppen skal sikre at prosjektet drives innenfor avtalte rammer og føringer. Gruppen tar endelige beslutninger basert på prosjektets forslag og innstiller til Ruters styre. Representantene i styringsgruppen sørger for at prosjektet gjøres kjent og forankres i sine respektive organisasjoner.

Møter:

Ny organisering vil tre i kraft umiddelbart og løpe ut prosjektets fase 2 som etter planen avsluttes i august. I denne perioden vil det avholdes 1-2 møter i prosjektets styringsgruppe. Styringsgruppemøtene knyttes til Ruters strategiske ledermøter. I tillegg vil gjennomgang av enkelte leveranser foregå via epost.

Ta kontakt med Marina Heyerdahl (marina.heyerdahl@ruter.no) innen 15. mars dersom du er interessert i å delta i styringsgruppen. For mer informasjon om prosjektet, vennligst kontakt prosjektleder Henning Huuse (henning.huuse@ruter.no).

Er konseptet best alene, eller vil det styrkes gjennom samarbeid med en etablert aktør, slik som NTM?

SAMARBEID – EKSTERNT

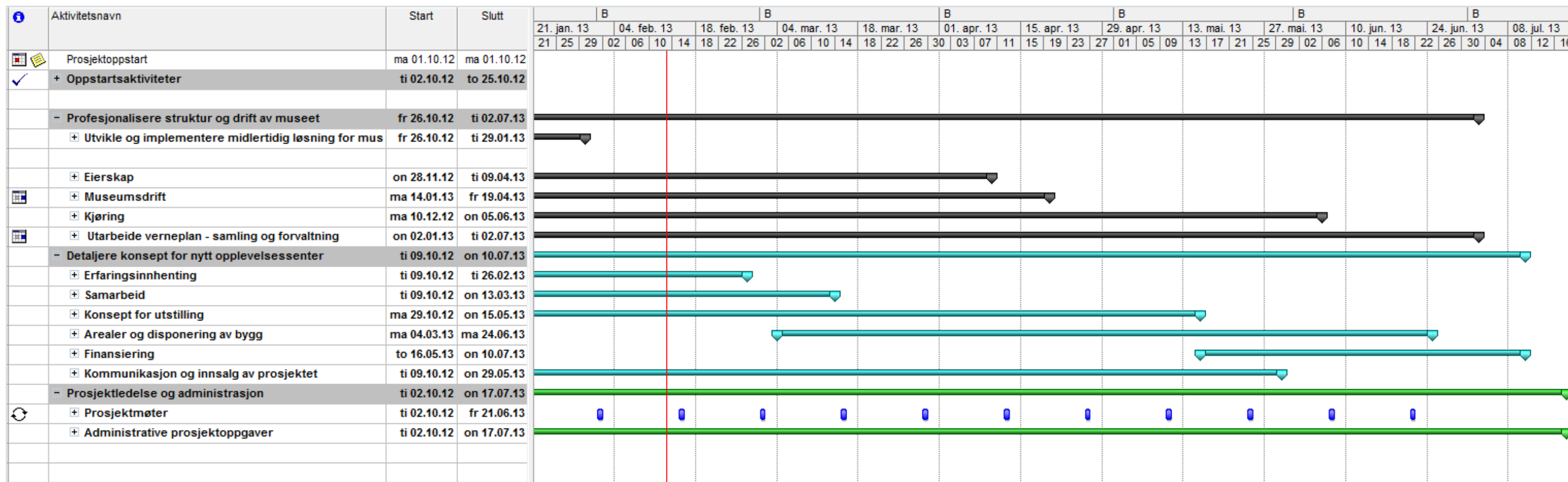
Samarbeid om felles konsept med Norsk Teknisk Museum utredes

- Hvilke forutsetninger bør ligge til grunn for samarbeidet?
- Hva ønsker vi å få ut av samarbeidet?
- Er vårt konsept best alene?

Prosjektperioden for fase 2 løper fra september 2012 til juli 2013.

VEIEN VIDERE - FREMDRIFTSPLAN 2013

Fremdrift i henhold til plan

- Prosjektets fase 2 løper frem til juli 2013. De fleste arbeidsstrømmene som ble påbegynt i 2012 fortsetter i 2013.
- Samarbeidet med Norsk Teknisk Museum skal utredes gjennom et felles prosjekt i løpet av første halvår. Resultatene fra dette arbeidet vil gå inn i beslutningsgrunnlaget for videre fremdrift og vil avklare hvorvidt det er ønskelig å fortsette arbeidet mot felles eller separate konsept.

Foto: Riverside museum